

УДК 378.091.3.014

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-5\(35\)-2047-2056](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-5(35)-2047-2056)

Семенов Микола Володимирович викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення, т.в.о. начальника інженерної служби факультету службово-бойової діяльності Національної гвардії України, Київський інститут Національної гвардії України, м. Київ, тел.: (099) 37-74-254, <https://orcid.org/0009-0006-0543-204X>

СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДО ІНЖЕНЕРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація. У статті розглядається актуальна проблема підготовки майбутніх офіцерів Національної гвардії України до виконання завдань інженерного забезпечення в умовах сучасної військово-політичної ситуації. Наголошується, що інженерне забезпечення є критично важливою складовою бойової діяльності підрозділів, оскільки охоплює широкий спектр завдань: від облаштування оборонних позицій до мінно-вибухових робіт. Підготовка офіцерів у цій сфері потребує комплексного підходу, що враховує професійні знання, практичні навички, мотивацію та психологічну стійкість. На основі аналізу наукових джерел було розроблено узагальнений аналіз структури готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності. У результаті теоретичного аналізу психолого-педагогічної літератури, що стосується змісту поняття готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності в галузі інженерного забезпечення та її складових, було уточнено структуру цієї готовності. До її складу віднесено три ключові компоненти: мотиваційний (система внутрішніх стимулів до професійної діяльності), пізнавальний (здатність до засвоєння і використання знань у сфері інженерного забезпечення) і результативно-рефлексивний (уміння аналізувати результати діяльності й коригувати власні дії для підвищення ефективності). Такий підхід дозволяє науково обґрунтувати процес професійної підготовки майбутніх офіцерів, оптимізувати освітні програми та підвищити рівень їхньої інженерної спроможності в реальних умовах бойової обстановки. Перспективою подальших досліджень є оцінка сформованості зазначених компонентів у курсантів. Ключові слова: готовність, інженерне забезпечення, професійна підготовка, майбутній офіцер.

Ключові слова: готовність, інженерне забезпечення, професійна підготовка, майбутній офіцер.

Semenov Mykola Volodymyrovych Lecturer of the Department of Combat and Logistics Support, Acting Head of the Engineering Service of the Faculty of Service and Combat Activities of the National Guard of Ukraine, Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine, Kyiv, tel.: (099) 37-74-254, <https://orcid.org/0009-0006-0543-204X>

THE STRUCTURE OF FUTURE OFFICERS' READINESS FOR ENGINEERING SUPPORT OF THE NATIONAL GUARD UNIT OF UKRAINE IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

Abstract. The article addresses the pressing issue of preparing future officers of the National Guard of Ukraine to carry out engineering support tasks amid the current military and political situation. It emphasizes that engineering support is a critically important component of combat operations, as it encompasses a wide range of tasks - from fortifying defensive positions to performing explosive and demining operations. Officer training in this area requires a comprehensive approach that incorporates professional knowledge, practical skills, motivation, and psychological resilience. Based on the analysis of scientific sources, a generalized model of the structure of future officers' readiness for professional activity was developed. As a result of the theoretical analysis of psycho-pedagogical literature related to the concept and components of readiness for professional activity in the field of engineering support, the structure of such readiness was refined. It comprises three key components: motivational (a system of internal incentives for professional activity), cognitive (the ability to acquire and apply knowledge in the field of engineering support), and result-reflective (the ability to analyze activity outcomes and adjust one's actions to improve effectiveness). This approach allows for a scientifically grounded organization of professional officer training, optimization of educational programs, and enhancement of engineering capabilities under real combat conditions. Future research will focus on assessing the development of these components in cadets.

Keywords: readiness, engineering support, professional training, future officer.

Постановка проблеми. У сучасних умовах військово-політичної ситуації в Україні особливої актуальності набуває питання якісної підготовки майбутніх офіцерів Національної гвардії України, зокрема - їхньої готовності до виконання інженерного забезпечення підрозділів. Інженерне забезпечення є однією з ключових складових бойової діяльності, оскільки забезпечує підрозділи необхідними умовами для ефективного

виконання завдань за призначенням. Це включає інженерну розвідку, обладнання опорних пунктів, фортифікаційні споруди, інженерні загородження, мінно-вибухові роботи, розмінування тощо.

Формування готовності майбутніх офіцерів до інженерного забезпечення підрозділу є складним і багатограним процесом, який охоплює професійні знання, практичні навички, психологічну стійкість та мотиваційну складову. Саме тому виникає необхідність у науковому обґрунтуванні структури цієї готовності, що дозволить підвищити ефективність професійної підготовки та забезпечити належний рівень виконання інженерних завдань у реальних умовах бойової обстановки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему готовності особистості до професійної діяльності вивчали такі науковці: як А. Бевз, Г. Васянович, В. Волобуєв, В. Демченко, Л. Кондрашова, Г. Кловак, М. Лазарев, Ю. Медвідь, М. Москальов, Г. Непейна, О. Пехота, О. Пшенична, Л. Султанова, Н. Чорна, В. Ягупов та інші. Складові готовності майбутніх офіцерів досліджували А. Балендр, В. Волобуєв, Ю. Лісніченко, І. Маріонда, Ю. Медвідь, М. Недбай, О. Пшенична, С. Серховець, О. Старчук, М. Шерман, Д. Швець, В. Ягупов та інші.

Метою статті є визначити компоненти структури готовності майбутніх офіцерів до інженерного забезпечення.

Виклад основного матеріалу. Сучасні виклики у сфері національної безпеки та оборони України, зумовлені активними бойовими діями, терористичними загрозами й гібридними формами протистояння, вимагають суттєвого посилення якості підготовки майбутніх офіцерів, зокрема в контексті інженерного забезпечення підрозділів Національної гвардії України. Інженерне забезпечення охоплює широкий спектр завдань, включаючи облаштування оборонних позицій, мінно-вибухову справу, подолання інженерних перешкод та забезпечення мобільності військ, що потребує від офіцера високої професійної готовності, сформованих компетентностей та здатності діяти в умовах невизначеності.

Разом з тим, аналіз освітніх програм і наукових джерел свідчить про фрагментарність підходів до формування цієї готовності в процесі професійної підготовки. Актуальним стає питання чіткого наукового обґрунтування структури готовності майбутніх офіцерів до інженерного забезпечення як системного утворення [19].

У цьому контексті важливим є не лише виявлення основних структурних компонентів цієї готовності, а й розуміння особливостей їх формування в умовах сучасної військової освіти. Це дозволить оптимізувати зміст, методи й засоби професійної підготовки майбутніх офіцерів Національної гвардії України, підвищити ефективність освітнього

процесу та забезпечити належний рівень інженерної спроможності підрозділів у бойових умовах.

В науково-педагогічній літературі складові готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності (інженерного забезпечення) розглядало багато науковців. Отже проаналізуємо їх підходи до визначення структурних компонентів готовності майбутніх офіцерів. Так Науковець О. Пшенична серед складових готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності виділяє: мотиваційно-особистісний, когнітивно-пізнавальний та операційно-результативний [1, с.69]. Дослідниця Ю. Медвідь виділяє наступні компоненти готовності майбутніх офіцерів: мотиваційно-ціннісний, пізнавально-процесуальний та результативно-рефлексивний [2, с.53]. Основними складовими елементами готовності військовослужбовців, за В. Ягуповим [3], є: мотиваційний, пізнавальний, емоційний, вольовий компоненти. На думку Д. Швеця складовими готовності є мотиваційний, когнітивний, діяльнісний і рефлексивний компоненти [4, с.46]. В. Волобуєв виділяє когнітивно-інтелектуальний, змістово-діяльнісний, особистісно-рефлексивний компоненти [5, с.74]. А. Балендр виділяє мотиваційно-вольовий компонент, пізнавально-операційний та прогностично-творчий [6]. М. Шерман виділив наступні складові готовності: пізнавальна, процесуальна, мотиваційно-ціннісна, особистісна [7]. С. Серховець виокремлює наступні компоненти готовності майбутніх офіцерів: когнітивний, мотиваційний та діяльнісний [8]. О. Старчук у своїй роботі з цієї проблеми визначив, що готовність майбутніх офіцерів до професійної діяльності містить три компоненти: особистісно-мотиваційний, змістово - діяльнісний та оцінно-рефлексивний [9]. Ю. Лісніченко виділяє в готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності наступні компоненти: мотиваційний, операційно-діяльнісний, емоційно-вольовий, особистісно-результативний [10]. М. Недбай виокремлює мотиваційний, змістовий, процесуальний компоненти [11]. І. Маріонда визначає змістово-цільовий, мотиваційний, організаційно-діяльнісний та контроль-регулювальний [12].

На основі вивчення компонентів готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності та їхнього аналізу було узагальнено структуру готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності (інженерного забезпечення) (таблиця 1).

Таблиця 1.

Узагальнений аналіз структури готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності (інженерного забезпечення)

Автори	Компоненти структури готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності (інженерного забезпечення)																										
	М-О	К-П	О-Р	М-Ц	П-П	Р-Р	М	К	Д	Р	К-І	З-Д	О-Р	М-В	П-О	П-Т	П	Пр	О	О-Реф	О-Д	Е-В	Ос-Р	З-Ц	О-Д	К-Р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21							
О. Пшенична	+	+	+			+																					
Ю. Медвідь				+	+	+																					
Д. Швець							+	+	+	+																	
В. Волобуєв											+	+	+														
А. Балендр														+	+	+											
М. Шерман				+														+	+	+							
С. Серховещь							+	+	+																		
О. Старчук	+											+									+						
Ю. Лісниченко							+														+	+	+				
М. Недбай							+					+							+								
І. Маріюнда							+																		+	+	+

Примітка: М-О - мотиваційно-особистісний; К-П - когнітивно-пізнавальний; О-Р - операційно-результативний; М-Ц - мотиваційно-ціннісний; П-П - пізнавально-процесуальний; Р-Р - результативно-рефлексивний; М - мотиваційний; К-когнітивний; Д - діяльнісний; Р - рефлексивний; К-І-когнітивно-інтелектуальний; З-Д-змістово-діяльнісний; О-Р-особистісно-рефлексивний; М-В - мотиваційно-вольовий; П-О - пізнавально-операційний; П-Т-прогностично-творчий; П - пізнавальний; Пр - процесуальний; О - особистісний; О-Реф - оцінно-рефлексивний; О-Д - операційно-діяльнісний; Е-В - емоційно-вольовий; Ос-Р - особистісно-результативний; З-Ц - змістово-цільовий; О-Д - організаційно-діяльнісний; К-Р - контрольльно-регулювальний

Встановлено, що науковці інтерпретують по різному компоненти структури готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності, але їх за смисловим навантаженням та функціями можна об'єднати в такі складники: мотиваційний (мотиваційно-особистісний, мотиваційно-ціннісний, мотиваційно-вольовий), пізнавальний (когнітивно-пізнавальний, пізнавально-процесуальний, когнітивно-інтелектуальний, пізнавально-операційний, змістово-цільовий), операційно-діяльнісний (діяльнісний, змістово-діяльнісний, процесуальний, операційний), результативно-рефлексивний (операційно-результативний, рефлексивний, особистісно-рефлексивний, особистісний, оцінно-рефлексивний, особистісно-результативний, контрольльно-регулювальний). У більшості психологічних дослідженнях виділяють ще емоційно-вольовий компонент.

Враховуючи результати теоретичного аналізу психолого-педагогічної літератури, присвяченої змісту поняття готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності в сфері інженерного забезпечення та її складових, нами було уточнено структуру зазначеної готовності. Вона включає три основні компоненти: мотиваційний, пізнавальний і результативно-рефлексивний. Такий підхід обумовлений тим, що майбутній офіцер повинен бути внутрішньо мотивованим до вивчення інженерного забезпечення, мати належний рівень знань і практичних умінь у цій галузі, а також володіти здатністю до самоаналізу й оцінювання результатів власної навчальної діяльності з метою постійного професійного вдосконалення.

Термін «мотивація» походить від латинського *moveo* — «рухати» — і трактується як система мотивів або стимулів, що зумовлюють людську поведінку та діяльність [13]. У «Українському педагогічному словнику» мотивація визначається як сукупність внутрішніх і зовнішніх спонукань, які спонукають людину до виконання певних дій або форм поведінки [14,18].

У ході аналізу наукових джерел було виявлено різноманітні підходи до тлумачення поняття «мотиваційний компонент готовності». Так, О. Колесніченко розглядає його як позитивне ставлення до професійної діяльності, потребу успішно вирішувати професійні завдання, зацікавленість у процесі їх виконання, активний пізнавальний інтерес, прагнення досягти успіху та самореалізуватися, а також як відповідальне ставлення до виконання службових обов'язків і налаштування на ефективні дії [15, с. 43]. Д. Швець трактує мотиваційний компонент як характеристику мотиваційної сфери майбутніх офіцерів, що включає позитивне ставлення до службових обов'язків, потребу у професійному зростанні, прагнення до високого рівня компетентності та свідоме формування вольових якостей [4]. Ю. Лісніченко акцентує увагу на тому, що мотиваційний компонент охоплює інтереси, пізнавальні потреби, ставлення до навчання, прагнення опановувати нові знання, розвиток професійно значущих установок, а також усвідомлене бажання досягати високих результатів у виконанні службових завдань [10]. Водночас В. Аніщенко та С. Морозов зазначають, що мотиваційний компонент пов'язаний із формуванням інтересів, потреб і цінностей, які визначають особистісну спрямованість офіцера, його моральні орієнтири та усвідомлення значущості власної діяльності [16].

У межах нашого дослідження мотиваційний компонент готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності в сфері інженерного забезпечення розглядається як цілісна система внутрішніх спонукань, інтересів, потреб, ціннісних орієнтацій та професійної мотивації, що зумовлює їхнє прагнення до ефективного та відповідального виконання завдань інженерного характеру у військовій діяльності.

Згідно з українським педагогічним словником, пізнання розглядається як процес цілеспрямованого й активного відображення об'єктивної дійсності у свідомості людини [14]. У ширшому розумінні пізнання визначається як вища форма відображення реальності, процес збагачення особистості новими знаннями [13]. У науковому дослідженні [15, с. 44] пізнавальний компонент готовності трактується як розуміння професійних завдань, оцінювання їх значущості, володіння знаннями про способи, методи й засоби їх реалізації, а також усвідомлення можливих змін у професійній діяльності; важливими при цьому є гнучкість мислення, самостійність, а також здатність до проблемного й критичного осмислення

інформації. Д. Кисленко характеризує пізнавальний компонент як такий, що поєднує знання про необхідність цілеспрямованого розвитку професійної готовності у військовій освіті, сприяючи формуванню компетентностей та ефективній участі в бойових діях [17, с. 24]. С. Серховець визначає його як ключову структурну складову, через яку формується система базових теоретичних знань, необхідних офіцеру для якісного виконання службових обов'язків відповідно до його посадового призначення [8].

У контексті нашого дослідження пізнавальний компонент готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності в галузі інженерного забезпечення розглядається як визначальний елемент, що відображає здатність опановувати професійно значущі знання, розвивати мислення, а також ефективно застосовувати набуту інформацію для вирішення специфічних завдань військово-інженерного характеру.

Результат (від лат. *resultatum* — «те, що є наслідком») у науковій літературі розглядається як підсумковий ефект певної послідовності дій або процесу [2; 13; 14]. Рефлексію трактують як процес усвідомлення людиною власних думок, емоцій, дій та їхніх наслідків, що спрямований на аналіз внутрішнього стану, поведінки та взаємодії з оточенням. Завдяки цьому процесу особистість здатна критично оцінювати власні досягнення, виявляти недоліки, формулювати висновки й планувати подальше самовдосконалення [15; 45].

На думку авторів дослідження [2, с. 56], результативно-рефлексивний компонент виражається у сформованості здатності до самооцінювання та усвідомлення результатів власної діяльності. Ю. Лісніченко пов'язує цей компонент із такими характеристиками, як усвідомлення інтелектуального потенціалу, допитливість, здатність до самокритики, прагнення до розвитку, вміння аналізувати причинно-наслідкові зв'язки, адаптуватися до професійних умов, застосовувати знання на практиці, а також реалізовувати особистісний і професійний потенціал [10]. У дослідженні [15] рефлексивний компонент трактується як здатність до критичної самооцінки рівня підготовленості, оцінювання ефективності рішень у професійній діяльності та співвіднесення власних можливостей, амбіцій і досягнутих результатів.

З огляду на мету дослідження, результативно-рефлексивний компонент готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності в сфері інженерного забезпечення визначається як складова, що відображає здатність аналізувати та об'єктивно оцінювати результати власної діяльності, усвідомлювати як досягнення, так і помилки, а також коригувати свої дії для підвищення професійної ефективності.

Висновки. У результаті аналізу наукових джерел та практичного досвіду підготовки військових кадрів було визначено структуру готовності

майбутніх офіцерів до професійної діяльності у сфері інженерного забезпечення. Вона охоплює три взаємопов'язані компоненти:

мотиваційний - як система внутрішніх спонукань, інтересів, потреб, ціннісних орієнтацій і професійної мотивації, що забезпечує прагнення майбутніх офіцерів до ефективного виконання завдань у сфері інженерного забезпечення;

пізнавальний - як здатність опановувати необхідні знання, розвивати мислення й застосовувати їх для вирішення професійних завдань;

результативно-рефлексивний - як показник уміння аналізувати та оцінювати результати власної діяльності, усвідомлювати досягнення й недоліки, а також коригувати подальші дії з метою підвищення професійної ефективності.

Подальше дослідження передбачає вивчення стану сформованості зазначених компонентів у процесі професійної підготовки майбутніх офіцерів запасу до виконання завдань інженерного забезпечення.

Література:

1. Пшенична О.О. Формування професійної готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до застосування методів аналізу ризиків в оперативно-службовій діяльності : дис. ... д-ра філософії : 011. Хмельницький, 2020. 269 с.
2. Медвідь Ю.І. Формування готовності майбутніх офіцерів запасу до службово-бойової діяльності в процесі професійної підготовки: дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04. Глухів, 2019. 240с.
3. Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посіб. для студ. Київ: Либідь, 2003. 560 с.
4. Швець Д.В. Підготовка майбутніх офіцерів МВС України до охорони і забезпечення громадського порядку в процесі фахової підготовки: дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2016. 148 с.
5. Волобуєв В.В. Формування професійної готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до проектного управління: дис. ... д-ра філософії : 011. Хмельницький, 2023. 274 с.
6. Балендр А.В. Формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до вирішення конфліктних ситуацій: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2011. 209 с.
7. Шерман М.І. Критерії готовності майбутніх правоохоронців до здійснення завдань щодо охорони громадського порядку. *Юридичний вісник Причорномор'я*. 2011. № 2(2). С. 300–307.
8. Серховець С.В. Структура готовності майбутніх офіцерів правоохоронних органів до кінологічного забезпечення оперативно-службової діяльності. URL: <http://surl.li/vmkjkk> (дата звернення: 02.05.2025).
9. Старчук О.О. Методика формування фізичної готовності майбутніх офіцерів до військово-професійної діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Хмельницький, 2011. 20 с.
10. Лісніченко Ю.М. Критерії та показники готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності. URL: <https://surl.li/mbytkh> (дата звернення: 02.05.2025).

11. Недбай М.П. Формування професійної готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до застосування технічних засобів у службовій діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2008. 20 с.

12. Маріонда І. І. Професійно-особистісна фізична підготовка майбутніх офіцерів-прикордонників : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Хмельницький, 2011. 20 с.

13. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. В.Т. Бусел. Київ: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.

14. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.

15. Колесніченко О.С. Психологічна готовність працівників МНС України до професійної діяльності в екстремальних умовах: дис. ... канд. псих. наук: 19.00.09. Харків, 2011. 238 с.

16. Аніщенко В., Морозов С. Формування готовності офіцерів до військово-професійної діяльності: ціннісно-смісловий аспект. URL: <https://surl.ln/zgqiku> (дата звернення: 02.05.2025).

17. Кисленко Д. Формування фізичної готовності майбутніх офіцерів збройних сил України до професійної діяльності. URL: <https://surl.li/wvviht> (дата звернення: 02.05.2025).

18. Семенов М., Єсіпова О. Поняття професійна компетентність майбутнього офіцера у контексті педагогічної теорії. *Молодь і ринок*. 2024. №5. С. 150–154. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.301712>

19. Семенов М.В. Поняття готовність майбутнього офіцера до інженерного забезпечення підрозділу Національної гвардії України у контексті педагогічної теорії. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. №2 (10). С.336-346. URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2\(10\)-336-346](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2(10)-336-346)

References:

1. Pshenychna O.O. (2020) Formuvannia profesiinoi hotovnosti maibutnix ofitseriv-trykordonnykiv do zastosuvannia metodiv analizu ryzykiv v operatyvno-sluzhbovii diialnosti [Formation of professional readiness of future border guard officers to apply risk analysis methods in operational and service activities]: dys. ... d-ra filosofii : 011. Khmelnytskyi, 2020. 269 p. [in Ukrainian].

2. Medvid Yu.I. (2019) Formuvannia hotovnosti maibutnix ofitseriv zapasu do sluzhbovo-boiovoi diialnosti v protsesi profesiinoi pidhotovky [Formation of Future Reserve Officers' Readiness for Combat Operations in the Process of Professional Training]: dys. ...kand. ped. nauk: 13.00.04. Hlukhiv, 2019. 240 p. [in Ukrainian].

3. Yahupov V.V.(2003) Pedahohika [Pedagogy]: navch. posib. dlia stud. Kyiv: Lybid, 2003. 560 p. [in Ukrainian].

4. Shvets D.V. (2016) Pidhotovka maibutnix ofitseriv MVS Ukrainy do okhorony i zabezpechennia hromadskoho poriadku v protsesi fakhovoi pidhotovky [Preparing future officers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine to protect and ensure public order in the process of professional training]: dys. ...kand. ped. nauk: 13.00.04. Kyiv, 2016. 148 p. [in Ukrainian].

5. Volobuev V.V. (2023) Formuvannia profesiinoi hotovnosti maibutnix ofitseriv-trykordonnykiv do proiektnoho upravlinnia [Formation of professional readiness of future border guard officers for project management]: dys. ... d-ra filosofii : 011. Khmelnytskyi, 2023. 274 p. [in Ukrainian].

6. Balendr A.V. (2011) Formuvannia hotovnosti maibutnix ofitseriv-trykordonnykiv do vyrishennia konfliktnykh sytuatsii [Developing the readiness of future border guard officers to resolve conflict situations]: dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Khmelnytskyi, 2011. 209 p. [in Ukrainian].

7. Sherman M.I. (2011) Kryterii hotovnosti maibutnykh pravookhorontsiv do zdiisnennia zavdan shchodo okhorony hromadskoho poriadku [Criteria for the readiness of future law enforcement officers to perform public order tasks]. Yurydychnyi visnyk Prychornomia. 2011. № 2(2). P. 300–307. [in Ukrainian].

8. Serkhovets S.V. Struktura hotovnosti maibutnykh ofitseriv pravookhoronnykh orhaniv do kinolohichnoho zabezpechennia operatyvno-sluzhbovoi diialnosti [The structure of readiness of future law enforcement officers for canine support of operational and service activities.]. URL: <http://surl.li/vmkjkk> (data zvernennia: 02.05.2025) [in Ukrainian].

9. Starchuk O.O. (2011) Metodyka formuvannia fizychnoi hotovnosti maibutnykh ofitseriv do viiskovo-profesiinoi diialnosti [Methods of forming physical readiness of future officers for military and professional activities]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02. Khmelnytskyi, 2011. 20 p. [in Ukrainian].

10. Lisnichenko Yu.M. Kryterii ta pokaznyky hotovnosti maibutnykh ofitseriv do profesiinoi diialnosti [Criteria and indicators of future officers' readiness for professional activity]. URL: <https://surl.li/mbtykh> (data zvernennia: 02.05.2025). [in Ukrainian].

11. Nedbai M.P. (2008) Formuvannia profesiinoi hotovnosti maibutnykh ofitseriv-trykordonnykiv do zastosuvannia tekhnichnykh zasobiv u sluzhbovii diialnosti [Formation of professional readiness of future border guard officers to use technical means in their official activities]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Khmelnytskyi, 2008. 20 p. [in Ukrainian].

12. Marionda I.I. (2011) Profesiino-osobystisna fizychna pidhotovka maibutnykh ofitseriv-trykordonnykiv [Professional and personal physical training of future border guard officers]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04. Khmelnytskyi, 2011. 20 p. [in Ukrainian].

13. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language] / uklad. V.T. Busel. Kyiv: Irpin: VTF «Perun», 2009. 1736 p. [in Ukrainian].

14. Honcharenko S.U. (1997) Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk. Kyiv: Lybid, 1997. 376 p. [in Ukrainian].

15. Kolesnichenko O.S. (2011) Psykholohichna hotovnist pratsivnykiv MNS Ukrainy do profesiinoi diialnosti v ekstremalnykh umovakh [Psychological readiness of employees of the Ministry of Emergencies of Ukraine for professional activity in extreme conditions]: dys. ... kand. psyk. nauk: 19.00.09. Kharkiv, 2011. 238 p. [in Ukrainian].

16. Anishchenko V., Morozov S. Formuvannia hotovnosti ofitseriv do viiskovo-profesiinoi diialnosti: tsinnisno-smyslovyi aspekt [Formation of Officers' Readiness for Military and Professional Activity: Value and Semantic Aspect]. URL: <https://surl.lu/zgqiku> (data zvernennia: 02.05.2025). [in Ukrainian].

17. Kyslenko D. Formuvannia fizychnoi hotovnosti maibutnykh ofitseriv zbroinykh syl ukrainy do profesiinoi diialnosti [Formation of Physical Readiness of Future Officers of the Armed Forces of Ukraine for Professional Activity]. URL: <https://surl.li/wvvibt> (data zvernennia: 02.05.2025). [in Ukrainian].

18. Semenov M., Yesipova O. (2024) Poniattia profesiina kompetentnist maibutnoho ofitsera u konteksti pedahohichnoi teorii [The concept of professional competence of a future officer in the context of pedagogical theory.]. Molod i rynek. 2024. №5. P. 150–154. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.301712> [in Ukrainian].

19. Semenov M.V. (2025) Poniattia hotovnist maibutnoho ofitsera do inzhenerneho zabezpechennia pidrozdilu Natsionalnoi hvardii Ukrainy u konteksti pedahohichnoi teorii [The Concept of Future Officer's Readiness for Engineering Support of the National Guard of Ukraine in the Context of Pedagogical Theory]. Suspilstvo ta natsionalni interesy. 2025. №2 (10). P.336-346. URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2\(10\)-336-346](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2(10)-336-346) [in Ukrainian].